

**ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΑΠΟ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΓΕΙΤΟΝΙΩΝ «ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ» – «ΤΣΑΚΟΣ»
ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ**

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ

ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2016

ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΠΑΤΙΑ, ΚΟΥΡΟΥΝΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
Αγίου Ιωάννου 6, Αγία Παρασκευή – 60.85.654 – info@poleodomiki.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ – ΔΕΔΟΜΕΝΑ	3
ΤΕΧΝΙΚΕΣ - ΤΥΠΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	4
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	6
Ο ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ.....	7
ΟΙ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ «ΤΣΑΚΟΣ» ΚΑΙ «ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ»	9
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ.....	11
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ.....	12
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΑΠΟ ΜΜΜ.....	12
ΟΙ ΕΝΕΡΓΕΣ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΓΡΑΜΜΕΣ	12
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	14
Η ΓΡΑΜΜΗ Β5	16
ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ Β5.....	17
Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ Β5.....	17
ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΑΣΑ.....	20
ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	21

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν τεύχος περιλαμβάνει επεξεργασμένα δεδομένα και βασικά συμπεράσματα από την ανάλυση με θέμα τη διερεύνηση του βαθμού εξυπηρέτησης των γειτονιών Τσακός και Άγιος Ιωάννης¹ του Δήμου Αγίας Παρασκευής από τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς ευθύνης ΟΑΣΑ² σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφ.1, άρθρο 2, ΦΕΚ 9003/ΕΠΕ/2011, με έμφαση στη **Γραμμή «B5: Αγ. Παρασκευή – Στ. Λαρίσης»**.

Αφορμή για αυτή την ανάλυση αποτέλεσε ερώτημα που τέθηκε στους μελετητές σχετικά με την πραγματική βαρύτητα της γραμμής «B5: Αγ. Παρασκευή – Στ. Λαρίσης»³ στο σύστημα εξυπηρέτησης με ΜΜΜ του επιβατικού κοινού από αυτές τις γειτονιές με προορισμό την Αθήνα και το αντίστροφο.

ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ – ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Για την ανάλυση, την χαρτογραφική απεικόνιση και την οπτικοποίηση των αποτελεσμάτων χρησιμοποιήθηκαν μικτές μέθοδοι λογισμικού κυρίως σε περιβάλλον γεωγραφικού συστήματος πληροφοριών (ArcGIS by ESRI / www.esri.com) με χρήση python scripts, CAD – GIS interoperability λογισμικού, MS Access, Excel και open source MDB και SQL database toolsets.

Τα αναλογικά και ψηφιακά δεδομένα (χαρτογραφικά και αριθμητικά) προέρχονται από επίσημες πηγές και ελεύθερης πρόσβασης, με σημαντικότερες τις εξής:

α. ΟΑΣΑ ΑΕ: Λεπτομερή στοιχεία τοποθεσίας στάσεων και σταθμών των αστικών συγκοινωνιών Αθήνας, δρομολόγια και πίνακες δρομολογίων ανά γραμμή σε μορφή General Transit Feed Specification / GTFS ⁴

β. Συγκοινωνιακά δεδομένα: Google transit maps με αναλυτικές πληροφορίες για την μετακίνηση με αστικές συγκοινωνίες που εισάγονται σε συνεργασία με τον

¹ Αφορά τις πολεοδομικές ενότητες 1, 2, 3, 4 και 5 του ΦΕΚ 278/Δ/05

² Σε επόμενο στάδιο η ανάλυση θα επεκταθεί στις γειτονιές Κοντόπευκο, Πευκάκια και Παράδεισος (πολεοδομικές ενότητες 6, 7, 8, 9, 10 και 11) μετά την ολοκλήρωση και τα πρώτα συμπεράσματα από την λειτουργία του έργου «Βιοκλιματική Ανάπλαση Οδών και Δημιουργία Δικτύου Ποδηλατοδρόμων στο Δήμο Αγίας Παρασκευής» που κατασκευάζεται στα όριά τους.

³ Η ανάλυση εκπονήθηκε στα πλαίσια της από το 2003 δέσμευσης του γραφείου των μελετητών περί αφιλοκερδούς παροχής υπηρεσιών για κοινωνικούς και άλλος μη κερδοσκοπικούς σκοπούς.

⁴ Ελεύθερα προσβάσιμα από το κοινό στη διεύθυνση www.data.gov.gr/dataset/dromologia.

Οργανισμό Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών ΑΕ ⁵ (βλ. δελτίο τύπου «Ο ΟΑΣΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΙ ΤΟ GOOGLE TRANSIT» με ημ/νία 29-10-2011)

γ. Υπόβαθρα: Ψηφιακά υπόβαθρα από ψηφιοποίηση ορθοφωτοχαρτών ετών λήψης 1945, 1990, 1997 και 2012⁶.

δ. Οδικό δίκτυο: Συνδυασμός από δεδομένα του Open Street Maps (OSM), τα οδικά layers από Bing, MapQuest, Mapbox και Google⁷, υποβάθρου ορθοφωτοχαρτών, οδικού δικτύου από δεδομένα της Περιφέρειας Αττικής καθώς και δεδομένα οδικού δικτύου από άλλες πρόσφατες μελέτες. Τα δεδομένα OSM⁸ είναι ελεύθερα προσβάσιμα μέσω των ιστοτόπων του OpenStreetMap Foundation⁹.

ε. Αριθμητικά πολεοδομικά δεδομένα ανά οικόπεδο και οικοδομικό τετράγωνο: Ψηφιοποίηση και εισαγωγή στοιχείων από τους μελετητές με χρήση συνήθων τεχνικών γεωγραφικού συστήματος πληροφοριών.

στ. Πληθυσμιακά δεδομένα: ΕΣΥΕ (ΕΛΣΤΑΤ), απογραφές πληθυσμού 1991, 2001 και 2011¹⁰.

ζ. Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου Αγίας Παρασκευής: Δημοσιευμένο σε μορφή pdf στο ΦΕΚ 278/Δ.05 καθώς και σε διανυσματική πληροφορία¹¹.

η. Τα Διατάγματα επέκτασης & τροποποίησης του Σχεδίου Πόλης Αγίας Παρασκευής: Δημοσιευμένα στο site του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr).

ΤΕΧΝΙΚΕΣ - ΤΥΠΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Οι αναγωγές πληθυσμιακών δεδομένων ανά πολεοδομική ενότητα και υποενότητες μέχρι το επίπεδο του οικοπέδου έγιναν με τις συνήθεις αποδεκτές αριθμητικές πρακτικές που ακολουθούνται στις ελληνικές πολεοδομικές και ρυθμιστικές μελέτες.

⁵ Ελεύθερα για το κοινό στη διεύθυνση maps.google.gr/transitathens.

⁶ Σύγχρονοι ορθοφωτοχάρτες είναι ελεύθερα για το κοινό στη διεύθυνση gis.ktimanet.gr

⁷ Ελεύθερα προσβάσιμα λ.χ. μέσω ArcBruTile (<https://arcbrutiles.codeplex.com/>)

⁸ Τα OSM data διορθώνονται γεωμετρικά σύμφωνα με ακριβέστερα δεδομένα, προβάλλονται σε ΕΓΣΑ'87 και προστίθεται σειρά ποιοτικών και λοιπών πληροφοριών για την ανάλυση.

⁹ Με χρήση λογισμικού ελεύθερης χρήσης όπως JTileDownloader κ.α.

¹⁰ Στοιχεία παρέχονται απευθείας μέσω του www.statistics.gr είτε κατόπιν αλληλογραφίας μέσω Email με εκπρόσωπο της Αρχής.

¹¹ Ελεύθερα για το κοινό μέσω της διεύθυνσης geodata.gov.gr/dataset/geniko-poleodomiko-skhedio-demou-agias-paraskeues σε μορφή shx για χρήση σε ArcGIS.

Υιοθετήθηκαν σε γενικευμένη μορφή οι περιορισμοί του ισχύοντος Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού και της πολεοδομικής νομοθεσίας, τα εν ισχύ προεδρικά διατάγματα που καθορίζουν το σχέδιο πόλης του Δήμου Αγίας Παρασκευής καθώς και «καλές πρακτικές» που ακολουθούνται διεθνώς.

Τα ίχνη εγγύτητας, δίκτυα, ανάλυση αστικής κινητικότητας (λ.χ. walking catchments) και οι λοιπές αναλύσεις διεκπεραιώθηκαν σε γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών με χρήση των συνήθων μεθόδων που παρέχονται από τα extensions του ArcGIS.

Προκειμένου να είναι συγκρίσιμα τα αποτελέσματα, έγινε αναλογική διόρθωση και calibration των χωρητικότητων οι οποίες όπως είναι αναμενόμενο αποκλίνουν από τις απογραφές μόνιμου πληθυσμού.

Η καταγραφή των βασικών χρήσεων γης, του δομημένου περιβάλλοντος, των πολεοδομικών μεγεθών και των χωρητικότητων που χρησιμοποιούνται στο παρόν είναι προϊόν προηγούμενων έργων των μελετητών που αφορούν την Περιφέρεια Αττικής και τον Δήμο Αγίας Παρασκευής ειδικότερα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Το παρόν σε μορφή pdf τέθηκε υπόψη των συλλόγων «Τσακός» και «Άγιος Ιωάννης» του Δήμου Αγίας Παρασκευής για την ενημέρωσή τους με την άδεια να το διανείμουν ελεύθερα.

Διευκρινίζεται ότι η παρούσα στηρίζεται σε αντικειμενικά και μετρήσιμα στοιχεία. Για αυτό το λόγο, τα δεδομένα που επιλέξαμε να χρησιμοποιήσουμε είναι ανοιχτά και προσβάσιμα από κάθε ενδιαφερόμενο για διασταύρωση, επανυπολογισμό και έλεγχο.

Τα δευτερογενή στοιχεία της ανάλυσης και οι υπολογισμοί που υποστηρίζουν την παρούσα, είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα χρησιμοποιηθούν με σκοπό το κέρδος.

Τα συμπεράσματα που διατυπώνονται περιορίζονται αποκλειστικά και μόνο στις μετρήσεις και στα δεδομένα. Σε καμία περίπτωση δεν επιχειρείται να διατυπωθούν προτάσεις προς την Περιφερειακή και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, ούτε κατευθύνσεις για επιτελικές επιλογές που αποτελούν αρμοδιότητα της Κυβέρνησης και των Υπηρεσιών της.

Παρατηρήσεις και σχόλια με στόχο τη βελτίωση του παρόντος, μπορούν να απευθύνονται στο info@roleodomiki.gr προκειμένου να ληφθούν υπόψη σε επόμενη βελτιωμένη έκδοση.

Οι μελετητές

Κωνσταντίνος Γ. Κουρούνης
Πολιτικός μηχανικός MSc / AM TEE: 50578
Χωροτάκτης – Πολεοδόμος / Α.Μ.ΓΕΜ: 17224

Άννα Π. Πατιά
MBA – Πολιτικός μηχανικός MSc / Α.Μ.ΤΕΕ: 56794
Χωροτάκτης – Πολεοδόμος / Α.Μ.ΓΕΜ: 19236

Ο ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Γενικά δεδομένα για τον Δήμο μπορούν να βρεθούν στο site του Δήμου (www.agiaparaskevi.gr) και αλλού. Τα διοικητικά και δημογραφικά δεδομένα, το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο και η κατάσταση αστικού περιβάλλοντος αποτελούν αντικείμενο ειδικότερων μελετών¹² και όσα αφορούν την παρούσα έχουν ληφθεί υπόψη στους υπολογισμούς.

Η Αγία Παρασκευή έχει έκταση 8.655 στρέμματα από τα οποία, τα 2.102 εμπίπτουν στην Α' Ζώνη και 1.381 στρ. στην Β' Ζώνη προστασίας του Υμηττού. Μέσα στη Β' Ζώνη λειτουργούν οι εγκαταστάσεις του Ερευνητικού Κέντρου Δημόκριτος, τα Εργαστήρια του Υπουργείου Γεωργίας και το Αμερικάνικο Κολλέγιο. Τέλος, για λόγους που δεν άπτονται της παρούσας, 36 στρέμματα παρέμειναν εκτός Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου.

Το εγκεκριμένο ΓΠΣ περιλαμβάνει έντεκα πολεοδομικές ενότητες συνολικής έκτασης 5.882 στρεμμάτων από τα οποία παραμένουν για διάφορους λόγους χωρίς εγκεκριμένο σχέδιο πόλης 56 στρέμματα.

Εντός του ΓΠΣ περιλαμβάνονται ~6.490 ιδιοκτησίες συνολικής έκτασης ~4.630 στρεμμάτων συμπεριλαμβανομένων των κοινοχρήστων χώρων και οδικό δίκτυο συνολικής επιφάνειας ~1250 στρεμμάτων στα οποία περιλαμβάνεται η Λ. Μεσογείων και τμήματα των εισόδων της Αττικής Οδού.

Ο Δήμος τέμνεται από την Λεωφόρο Μεσογείων σε ένα νότιο τμήμα προς τον Υμηττό έκτασης 3.289 στρεμμάτων που περιλαμβάνει τις γειτονιές Τσακός και Άγιος Ιωάννης¹³ και σε ένα βόρειο τμήμα προς το Χαλάνδρι έκτασης 2.593 στρεμμάτων με τις γειτονιές Κοντόπευκο, Παράδεισος και Πευκάκια¹⁴.

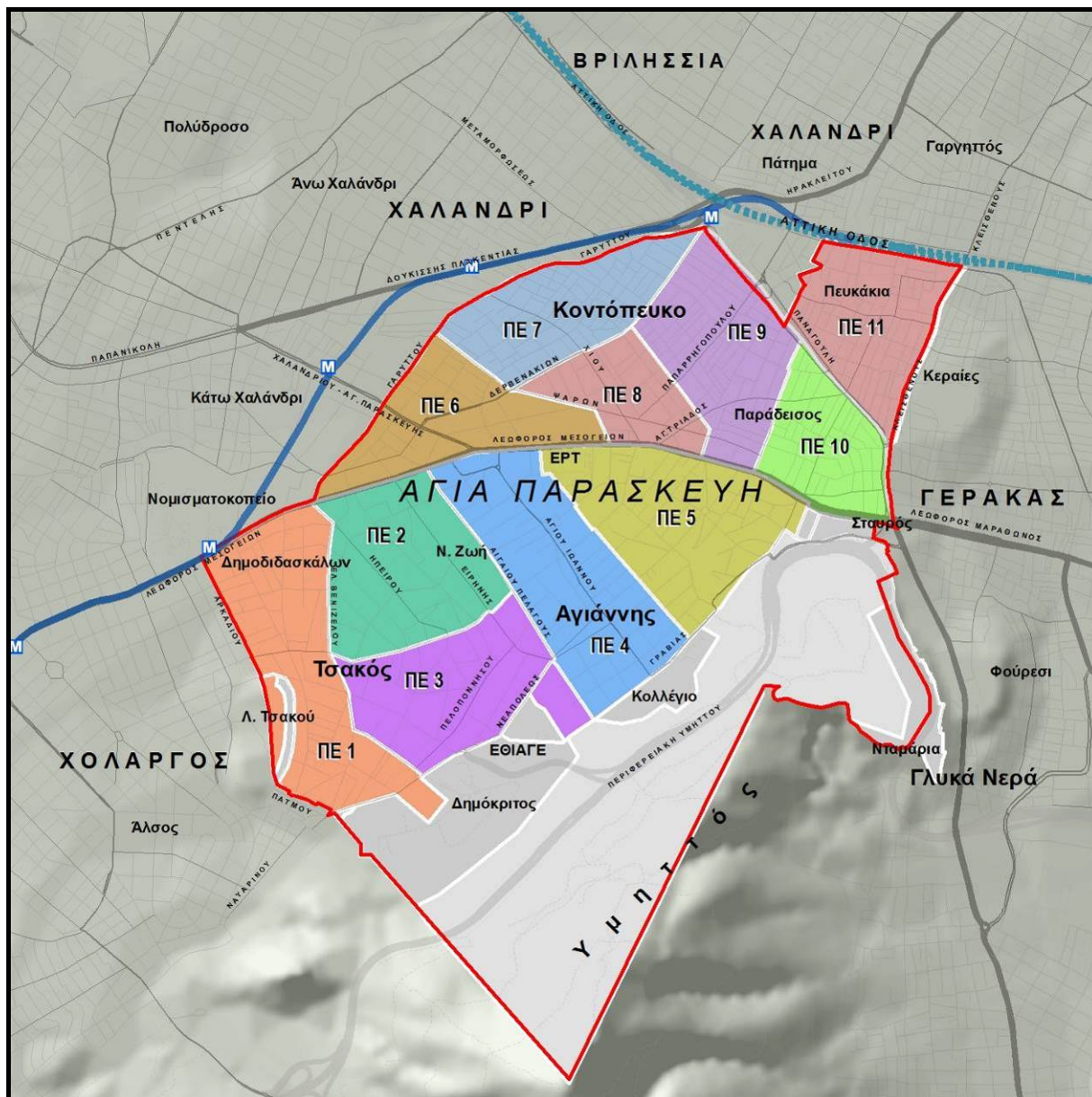
Στο νότιο τμήμα του Δήμου και μεταξύ Τσακού και Αγίου Ιωάννη και Α' Ζώνης Υμηττού βρίσκεται το Κοιμητήριο και μέρος της Β' Ζώνης προστασίας Υμηττού με τον Δημόκριτο, το Υπ. Γεωργίας, του Δήμου και το Αμερικάνικο Κολλέγιο.

¹² Βλέπε λ.χ. εγκεκριμένη «Πολεοδομική Μελέτη περιοχής Π.Ε.3 Δ. Αγίας Παρασκευής - Α' Στάδιο» (Κουρούνης, Πατιά, 2009-2010), εγκεκριμένη διπλωματική εργασία «Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός (Ανάπλαση) στρατοπέδου Σπυρούδη» (Αλ. Παλαμάρη, 2014) κ.α.

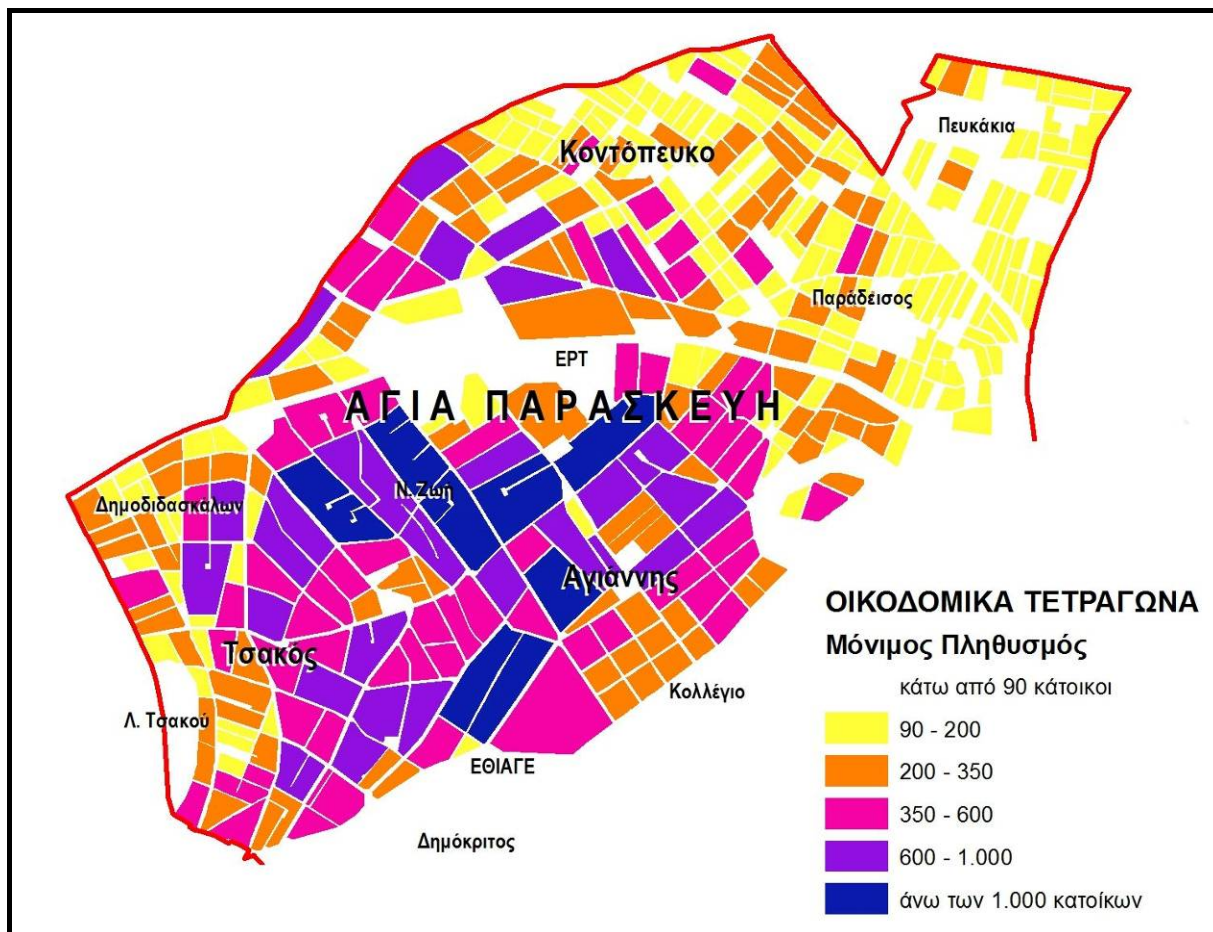
¹³ Πολεοδομικές ενότητες 1 έως 5

¹⁴ Πολεοδομικές ενότητες 6 έως 11

Πολεοδομικές Ενότητες και Γειτονιές του Δήμου Αγ. Παρασκευής
 Πηγή – Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο & Αρχείο μελετητών.

Μόνιμοι κάτοικοι στα οικοδομικά τετράγωνα Δήμου Αγ. Παρασκευής.
 Πηγή – Δημογραφικά και Πολεοδομικά δεδομένα Δήμου από ΕΣΥΕ & Αρχείο μελετητών.

ΟΙ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ «ΤΣΑΚΟΣ» ΚΑΙ «ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ»

Οι γειτονιές «Τσακός» και «Άγιος Ιωάννης» του Δήμου Αγίας Παρασκευής εκτακτικά αποτελούν το νότιο και μεγαλύτερο τμήμα του Δήμου Αγίας Παρασκευής αποτελούμενο από τις πέντε πολεοδομικές ενότητες (ΠΕ) του Σχεδίου Πόλης του Δήμου:

- Ο Τσακός περιλαμβάνει τις ΠΕ 1/Τσακός, 2/Ν.Ζωή και 3/Τσακός εκπροσωπούμενος από τον «Σύλλογο Κατοίκων Τσακού Αγίας Παρασκευής»¹⁵
- Ο Άγιος Ιωάννης τις ΠΕ 4/Αγ.Ιωάννης και 5/Σταυρός εκπροσωπούμενος από τον «Εξωραϊστικό Σύλλογο ο Άγιος Ιωάννης»¹⁶.

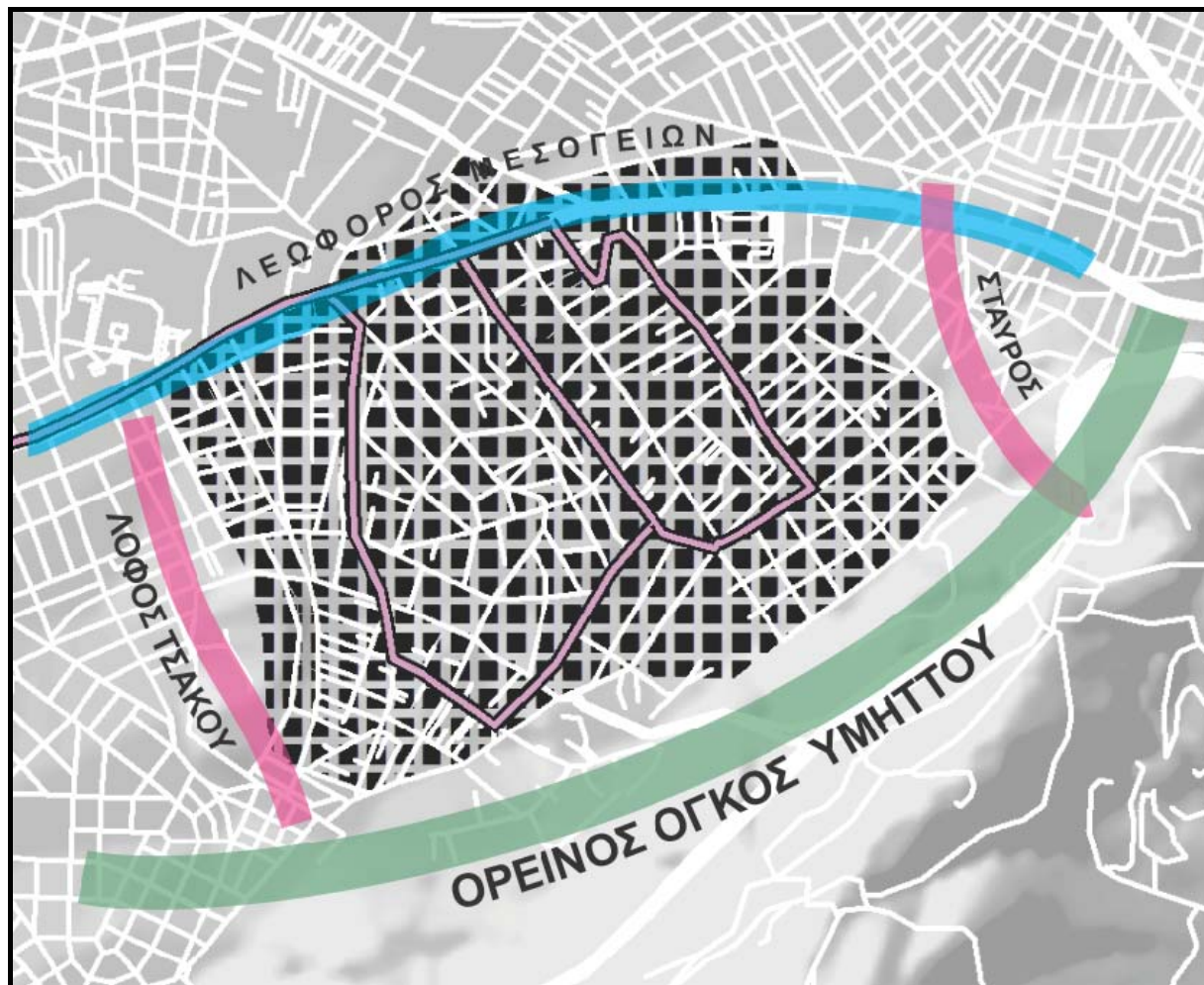
Η περιοχή οριοθετείται από τέσσερα δεσπόζοντα τεχνητά και φυσικά γεωγραφικά στοιχεία:

¹⁵ Έδρα: Μπουμπουλίνας 15, Αγ. Παρασκευή τηλ. 210.6543383

¹⁶ Έδρα: Αγίου Ιωάννη 73, Αγία Παρασκευή, τηλ. 210.6008187

- Νότια εφάπτεται με τον ορεινό όγκο του Υμηττού ο οποίος διέπεται από προεδρικό διάταγμα προστασίας,
- Δυτικά εφάπτεται με το λόφο Τσακού,
- Ανατολικά οριοθετείται από τον Σταυρό και την ακραία απόληξη του Υμηττού,
- Βόρεια οριοθετείται από την λεωφόρο Μεσογείων.

Οριοθέτηση γειτονιών Τσακός και Άγιος Ιωάννης και Διαδρομή Β5

Πηγή – Συγκοινωνιακά δεδομένα ΟΑΣΑ ΑΕ, Οδικό δίκτυο OSM & Αρχείο μελετητών.

Τα οικοδομικά τετράγωνα (ΟΤ) στην συγκριμένη περιοχή έχουν μέση έκταση ~30 στρέμματα ενώ υπάρχουν ΟΤ με έκταση που ξεπερνά τα 50 στρέμματα, από τα μεγαλύτερα εντός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης που παρατηρούνται όχι μόνον στον Δήμος αλλά και στις ευρύτερες ΒΑ περιοχές της Αθήνας.

Αποτέλεσμα αυτής της αστικής γεωμετρίας είναι οι εξαιρετικά επιμήκεις δρόμοι με πολλά αδιέξοδα και έντονες κλίσεις, την δυσκολία πρόσβασης στα ΜΜΜ, με επιπτώσεις ακόμη και στη δυνατότητα παρόδιας στάθμευσης ΙΧ.

Όπως αναλύεται και αλλού, πρόκειται για περιοχή που δεν διασχίζεται από διερχόμενα οχήματα προς άλλες κατευθύνσεις παρά μόνον από δύο πύλες της Περιφερειακής Υμηττού: Δημόκριτος και Γραβιάς που αφορούν κυρίως αυτοκίνητα με προορισμό περιοχές της Αγίας Παρασκευής. Αποτέλεσμα αυτής της

Στα όρια των πολεοδομικών ενοτήτων 1 έως 5 (γειτονιές Τσακός και Άγιος Ιωάννης) αναπτύσσεται πλήθος ειδικών και γενικών χρήσεων με τα εξής χαρακτηριστικά κατά γενική κατηγορία¹⁷:

LAND-USE CATEGORY	Parcel Area (sqm)	Populated Building Area (sqm)	Population according to 2011 census
central government	4.001	1.827	33
local government	1.810		
official public space	7.493		
education	17.375		
private space	480.533	442.970	8.727
transportation	185		
Total ΠΕ1	511.397	444.798	8.760
central government	1.703		
local government	4.910		
official public space	1.751		
church	3.184		
education	8.334		
private space	481.918	451.910	8.684
Total ΠΕ2	501.800	451.910	8.684
church	1.480		
education	12.968		
official public space	11.615		
private space	444.074	422.335	8.080
sports	21.907		
Total ΠΕ3	492.046	422.335	8.080
central government	3.204	658	11
local government	4.514		
church	27.774		
education	8.431		
official public space	21.346		
private space	545.278	449.964	8.348
sports	896		
Total ΠΕ4	611.444	450.622	8.359
central government	53.045		
local government	10.248		

¹⁷ Ο υπολογισμός γίνεται μέχρι το επίπεδο της γενικής κατάταξης – Εξαιρούνται τα οδικά δίκτυα και οι νησίδες κυκλοφορίας. Τα στοιχεία είναι του 2013 και επικαιροποιήθηκαν επιμέρους για τις ανάγκες της παρούσας, *Central / Local government* = Κεντρική και αποκεντρωμένη διοίκηση, *Education* = Δημόσια εκπαίδευση, *Official public spaces* = Θεσμοθετημένοι ΚΧ (όχι ΚΦ), *Private space* = Ιδιωτικοί οικοδομήσιμοι και οικοδομημένοι χώροι κατοικίας και πάσης φύσεως επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων και των ιδιωτικών σχολείων, γυμναστηρίων, parking, γηπέδων κ.λπ., *Church* = Ιεροί ναοί, *Transportation* = ορισμένες μικρές εγκαταστάσεις της Αττικής Οδού, Μετρο και τα Τέρματα λεωφορείων Β5 και 421.

LAND-USE CATEGORY	Parcel Area (sqm)	Populated Building Area (sqm)	Population according to 2011 census
church	774		
education	22.631		
official public space	6.443		
sports	31.192		
private space	427.549	391.891	7.429
Total ΠΕ5	551.882	391.891	7.429
Total ΠΕ	2.668.568	2.161.555	41.313

Επιφάνειες βασικών χρήσεων για την εκτίμηση μόνιμου πληθυσμού

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Ο Τσακός και ο Άγιος Ιωάννης κατοικούνται ανελλιπώς από τις αρχές της δεκαετίας του 1930. Από τις αεροφωτογραφίες του 1945 και από το πολεοδομικό ιστορικό των δύο γειτονιών, προκύπτει μια συστηματική αλλά ήπια επέκταση του σχεδίου πόλης με περισσότερα από 20 διατάγματα κατά τα τελευταία 80 χρόνια.

Ταυτόχρονα, από τις απογραφές πληθυσμού προκύπτουν πρωτοφανείς πληθυσμιακές αυξήσεις στη διάρκεια των δεκαετιών του '70 και του '80, μια δημογραφική έκρηξη που άφησε το αποτύπωμά της στον πολεοδομικό ιστό και τις αναμενόμενες δυσκολίες πρόσβασης στους σχετικά λίγους κοινόχρηστους χώρους για έναν δήμο προαστιακού τύπου.

Ο μόνιμος πληθυσμός των πέντε πολεοδομικών ενότητων που αποτελούν τις γειτονιές Τσακός και Άγιος Ιωάννης εκτιμάται ότι ξεπερνά τους **41.313 κατοίκους**¹⁸.

Από πλευράς μόνιμου πληθυσμού, η γραμμή Β5 εξυπηρετεί **άμεσα** τους 32.390 από το σύνολο των 59.704 κατοίκων του Δήμου (ποσοστό **54,2%**)

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΑΠΟ ΜΜΜ

ΟΙ ΕΝΕΡΓΕΣ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΓΡΑΜΜΕΣ¹⁹

Από τα όρια του Δήμου Αγίας Παρασκευής εφάπτονται ή διέρχονται 17 λεωφορειακές γραμμές ενώ εντός του Δήμου τερματισμό κάνουν η γραμμή Β5 στην οδό Τόμπρα με

¹⁸ Προκειμένου να παράγονται συγκρίσιμα αποτελέσματα, εδώ και στα επόμενα γίνονται αριθμητικές αναγωγές πληθυσμού βάσει των επίσημων απογραφών πληθυσμού της ΕΛΣΤΑΤ. Όμως από τις χωρητικότητες των κτιρίων και λαμβάνοντας πολύ υψηλό δείκτη επιφάνειας (πραγματικής δομημένης κατοικίας – όχι κατ' εκτίμηση) ανά κάτοικο, προκύπτει πληθυσμός κατά 45 έως 49% μεγαλύτερος από τον απογραφέντα, γεγονός που δικαιολογεί την κοινή για όλους εκτίμηση ότι ο πραγματικός πληθυσμός είναι **τουλάχιστον κατά 35% υποεκτιμημένος** σε σχέση με την απογραφή ΕΛΣΤΑΤ 2011.

¹⁹ Στοιχεία Ιανουαρίου 2016

κατεύθυνση την Αθήνα και η γραμμή 421 στην οδό Αγ. Ιωάννου με κατεύθυνση τους Αγίους Αναργύρους.

ΓΡΑΜΜΗ	ΔΙΑΔΡΟΜΗ
301	ΣΤ. ΔΟΥΚ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ - ΑΝΘΟΥΣΑ
301B	ΣΤ. ΔΟΥΚ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ - ΑΝΘΟΥΣΑ - ΠΕΝΤΕΛΗ
302	ΣΤ. ΔΟΥΚ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ - ΓΕΡΑΚΑ (ΚΥΚΛΙΚΗ)
304	ΣΤ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΕΙΟ - ΑΡΤΕΜΙΣ (ΒΡΑΥΡΩΝΑ)
305	ΣΤ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΕΙΟ - ΑΡΤΕΜΙΣ (ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ)
306	ΣΤ. ΔΟΥΚ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ - ΚΑΝΤΖΑ - ΑΝΘΟΥΣΑ
307	ΣΤ. Δ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ - ΓΛ. ΝΕΡΑ - ΠΡΟΑΣΤ.ΚΟΡΩΠΙΟΥ
308	ΣΤ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΕΙΟ - ΠΑΙΑΝΙΑ - ΚΟΡΩΠΙ
314	ΣΤ. ΔΟΥΚ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ - ΝΟΜ. ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗΣ - ΠΑΛΛΗΝΗ
316	ΣΤ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΕΙΟ - ΑΡΤΕΜΙΣ
319	ΣΤ. ΜΕΤΡΟ ΔΟΥΚ. ΠΛΑΚ.- ΠΑΛΛΗΝΗ-ΕΚΠΤ. ΧΩΡΙΟ-ΣΠΑΤΑ
406	ΣΤ. ΝΟΜΙΣΜ. - ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΣΤ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ
407	ΣΤ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΕΙΟ-ΝΕΑ ΖΩΗ - ΣΤ. ΔΟΥΚ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ
411	ΣΤ. ΔΟΥΚ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ - ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟ - ΧΑΛΑΝΔΡΙ
421	ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ - ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
A5	ΑΚΑΔΗΜΙΑ - ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΑΝΘΟΥΣΑ
B5	ΣΤ. ΛΑΡΙΣΗΣ - Λ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ - ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

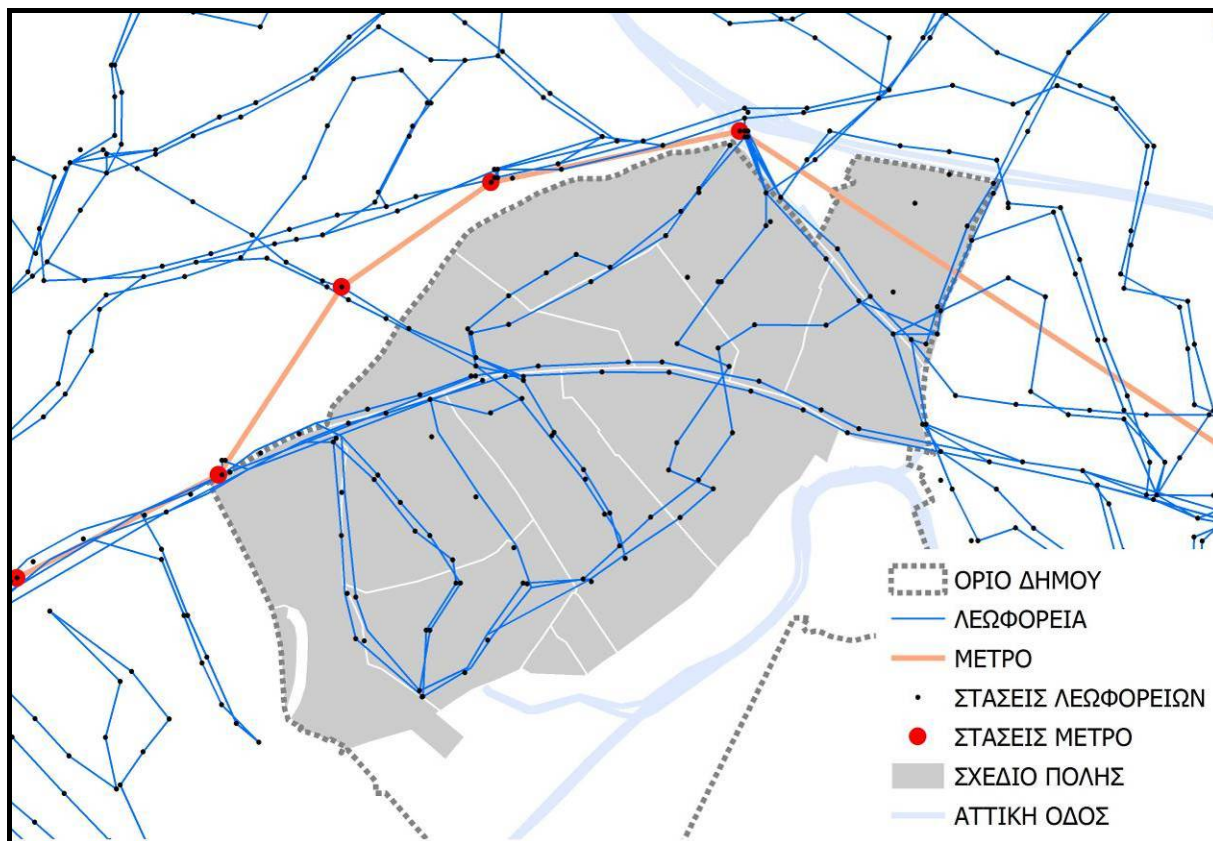
Λεωφορειακές γραμμές Αγ. Παρασκευής.

Πηγή – ΟΑΣΑ Α.Ε.

Από τις λεωφορειακές γραμμές του παραπάνω πίνακα και από το πρόγραμμα στάσεων που εκδίδεται από τον ΟΑΣΑ, προκύπτει ότι οι μόνες λεωφορειογραμμές που συνδέουν απ' ευθείας την Αγία Παρασκευή με την Αθήνα είναι η γραμμή B5 καθώς και η διερχόμενη από την Μεσογείων γραμμή A5 «Ανθούσα – Ακαδημία» που τερματίζει στο αμαξοστάσιο Ανθούσας.

Οι υπόλοιπες γραμμές συνδέουν διάφορες γειτονιές της Αγίας Παρασκευής με το Κορωπί, την Αρτέμιδα, τα Σπάτα, τους Αγίους Αναργύρους και το Χαλάνδρι.

Δίκτυο Λεωφορειακών γραμμών, Μετρό και Στάσεων.

Πηγές – Γραμμές, στάσεις: ΟΑΣΑ, Σχέδιο πόλης: ΦΕΚ 278/Δ/05 και σχετ. π.δ/γματα.

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ

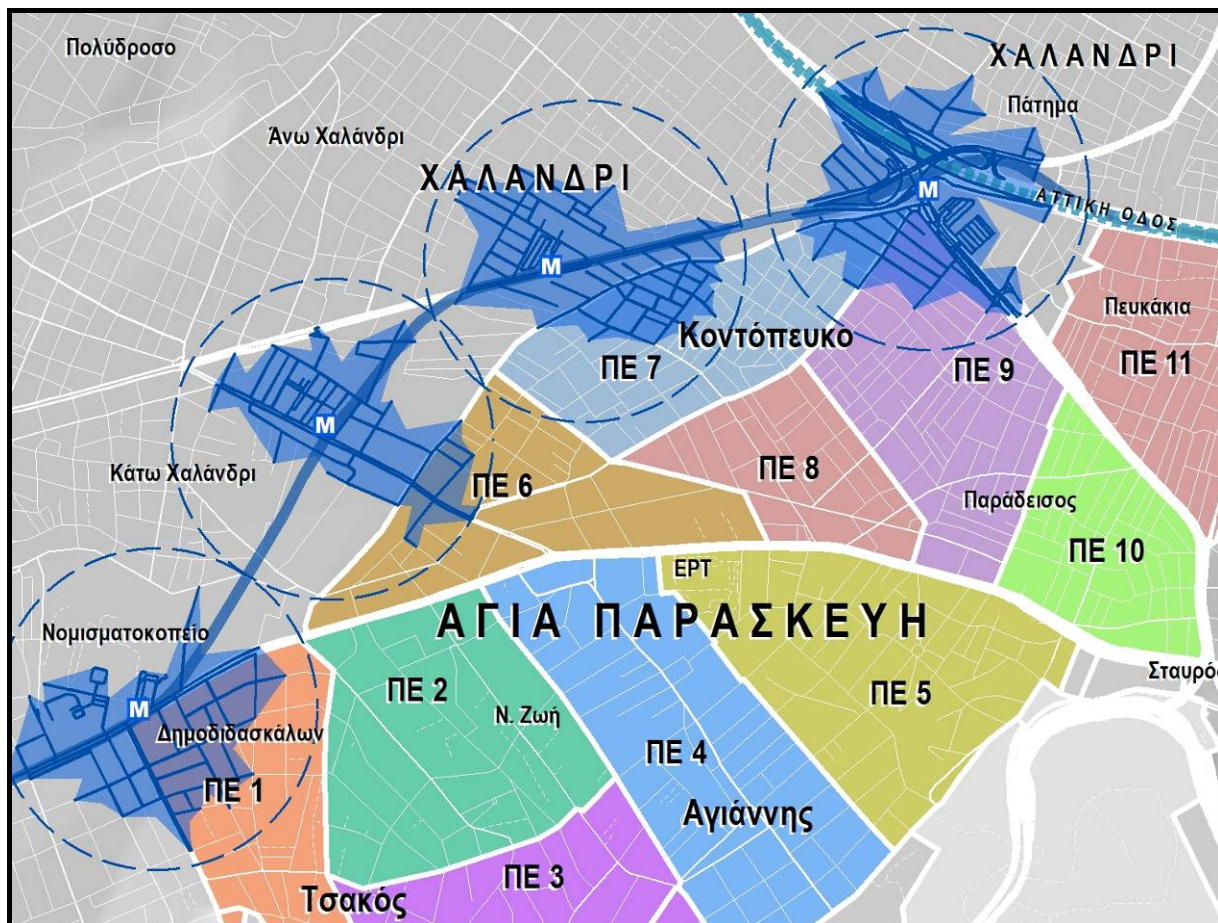
Στο Δήμο Αγίας Παρασκευής εφάπτεται στο νοτιοδυτικό άκρο του η Στάση «Νομισματοκοπείο» και στο βορειοανατολικό η Στάση «Δουκίσσης Πλακεντίας» του συστήματος Μετρό Αττικής. Κοντά στα βόρεια όρια του Δήμου βρίσκονται οι σταθμοί «Αγίας Παρασκευής» (σε απόσταση 350 μέτρων έξω από τον Δήμο) και ο σταθμός «Χαλάνδρι» (σε απόσταση 250 μέτρων έξω από τον Δήμο).

Από την ανάλυση δικτύου²⁰ για απόσταση 500 μέτρων²¹ διαπιστώνουμε ότι από τις στάσεις μετρό οι εξυπηρετούμενες περιοχές είναι αυτές που φαίνονται στο Σχήμα 2 και ειδικότερα στα Σχήματα 2α, 2β, 2γ και 2δ²².

²⁰ Χρησιμοποιείται το οδικό δίκτυο της παρ. 1.2.δ.

²¹ Βλ. δελτίο τύπου ΜΕΤΡΟ 25/9/2014 και την παρουσίαση της Γραμμής 4 από την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ στη διεύθυνση http://www.ametro.gr/files/pdf/AM_Press_25.09.2014_presentation.pdf

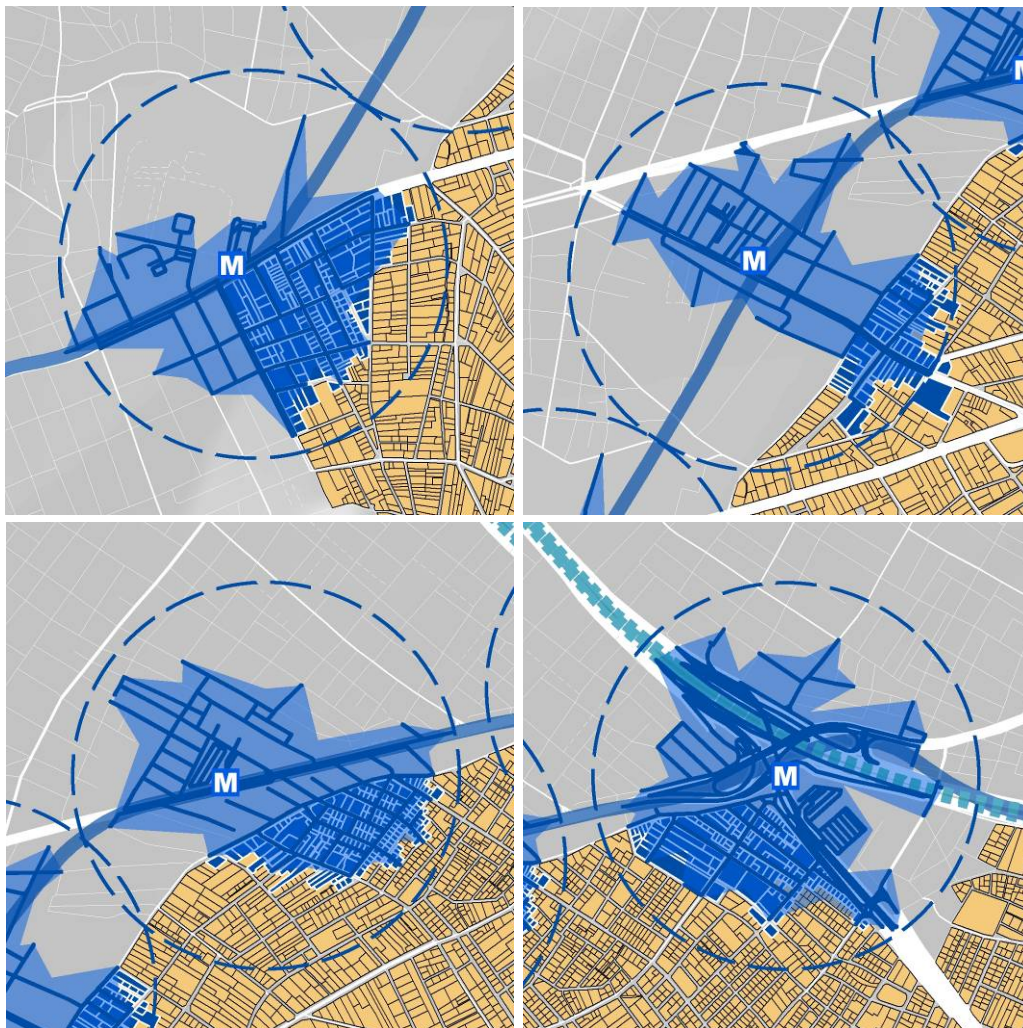
²² Οι περιοχές εξυπηρέτησης υπολογίσθηκαν σαν walking catchments επί οδικού δικτύου και όχι με κύκλο ακτίνας 500μ.

Περιοχές Εξυπηρέτησης (κύκλοι 500μ και walking catchments) Μετρό.
 Πηγές – Γραμμές, στάσεις: ΟΑΣΑ, Σχέδιο πόλης: ΦΕΚ 278/Δ/05 και σχετ. π.δ/γμματα.

Από την ανάλυση προκύπτει ότι η εξυπηρέτηση της Αγίας Παρασκευής από τις στάσεις Μετρό χωρίς μετεπιβίβαση έχει ως ακολούθως:

- Εξυπηρετούμενα οικόπεδα: 550 (ποσοστό **8,5%** του συνόλου των 6.490 οικοπέδων)
- Επιφάνεια: 328 στρ. (ποσοστό **7,1%** του συνόλου των 4.629)
- Εξυπηρετούμενος πληθυσμός: 3.857 κατ. (ποσοστό **6,5%** του συνόλου των 59.704 κατ.)

Περιοχές Εξυπηρέτησης (κύκλοι 500μ και walking catchments) Μετρό κατά σειρά: «Νομισματοκοπείο», «Αγία Παρασκευή», «Χαλανδρι» και «Δουκίσσης Πλακεντίας». Πηγές – Γραμμές, στάσεις: ΟΑΣΑ, Σχέδιο πόλης: ΦΕΚ 278/Δ/05 και σχετ. π.δ/γματα.

Η ΓΡΑΜΜΗ Β5

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δεδομένα του ΟΑΣΑ, η γραμμή Β5 έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

Από πλευράς δρομολογίων, τις **καθημερινές εργάσιμες ημέρες εκτελούνται 80** δρομολόγια το 24ωρο – από τις 5:00 πμ μέχρι τις 00:30 πμ – με μέση συχνότητα διέλευσης **14** λεπτά της ώρας. **Τα Σάββατα εκτελούνται 60** δρομολόγια το 24ωρο – από τις 5:00 πμ μέχρι τις 11:30 μμ – με μέση συχνότητα διέλευσης **18** λεπτά της ώρας, ενώ τις **Κυριακές και λοιπές αργίες: 38** δρομολόγια επί 18 ώρες το 24ωρο – από τις 5:30 πμ μέχρι τις 11:30 μμ – με μέση συχνότητα διέλευσης τα **28** λεπτά της ώρας.

ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ Β5

Η γραμμή Β5 εξυπηρετεί από πλευράς έκτασης και πληθυσμού, **το μεγαλύτερο μέρος της Αγίας Παρασκευής και ταυτόχρονα το πλέον πυκνοκατοικημένο**, δεδομένου ότι στις γειτονιές Τσακός και Αϊγιάννης η υλοποιημένη δόμηση έχει εξαντλήσει τα όριά της σε ποσοστό που αγγίζει το 93%.

Συγκριμένα, από την ανάλυση δικτύου²³ για απόσταση 300 μέτρων από τις στάσεις Β5 με την γενικευμένη μέθοδο του κύκλου (που επιβεβαιώνεται και με την ακριβή ανάλυση τύπου walking catchments) διαπιστώνουμε ότι η εξυπηρέτηση των γειτονιών Τσακός και Αγίος Ιωάννης χωρίς μετεπιβίβαση έχει ως ακολούθως:

- Εξυπηρετούμενα οικόπεδα: 1.219 (ποσοστό 19% του συνόλου των 6.490)
- Εξυπηρετούμενα ΟΤ: 178 (ποσοστό 32% του συνόλου των 554)
- Έκταση ΟΤ: 2.580 στρ. (ποσοστό 56% του συνόλου των 4.629 στρ.)
- Επιφάνεια οικοπέδων: 1.233 στρ. (ποσοστό 27% του συνόλου των 4.629 στρ.)
- Εξυπηρετούμενος πληθυσμός: 31.626 (ποσοστό 53% του συνόλου 59.704)

Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ Β5

Η Γραμμή Β5 εξυπηρετεί **άμεσα** το **56%** των μεγαλύτερων οικοδομικών τετραγώνων της Αγίας Παρασκευής που φιλοξενούν το **53%** του συνολικού πληθυσμού του Δήμου.

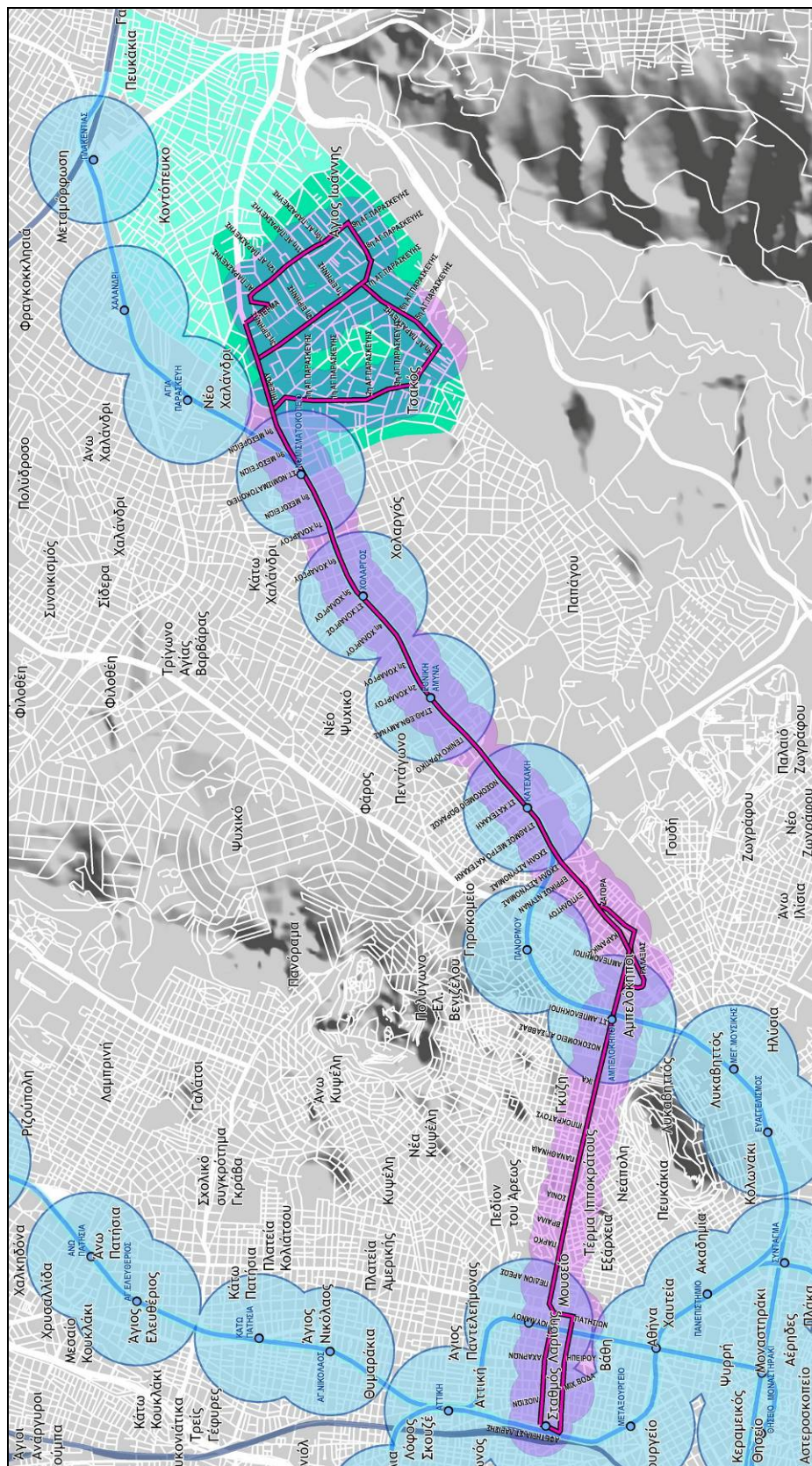
Σημειώνεται ότι στην παρούσα αναφερόμαστε στους 32.390 μόνιμους κάτοικους που βρίσκονται μέσα ή αγγίζουν τα όρια επιρροής των στάσεων του Β5.

Δεν συνυπολογίζεται το γεγονός ότι στα όρια των γειτονιών Τσακού και Αηγιάννη μετακινούνται καθημερινώς επιβάτες προς και από τοπικού χαρακτήρα προορισμούς:

- οι επισκέπτες, οι εποχικοί κάτοικοι και οι εργαζόμενοι στις δεκάδες ιδιωτικές **επιχειρήσεις εστίασης και αναψυχής**,

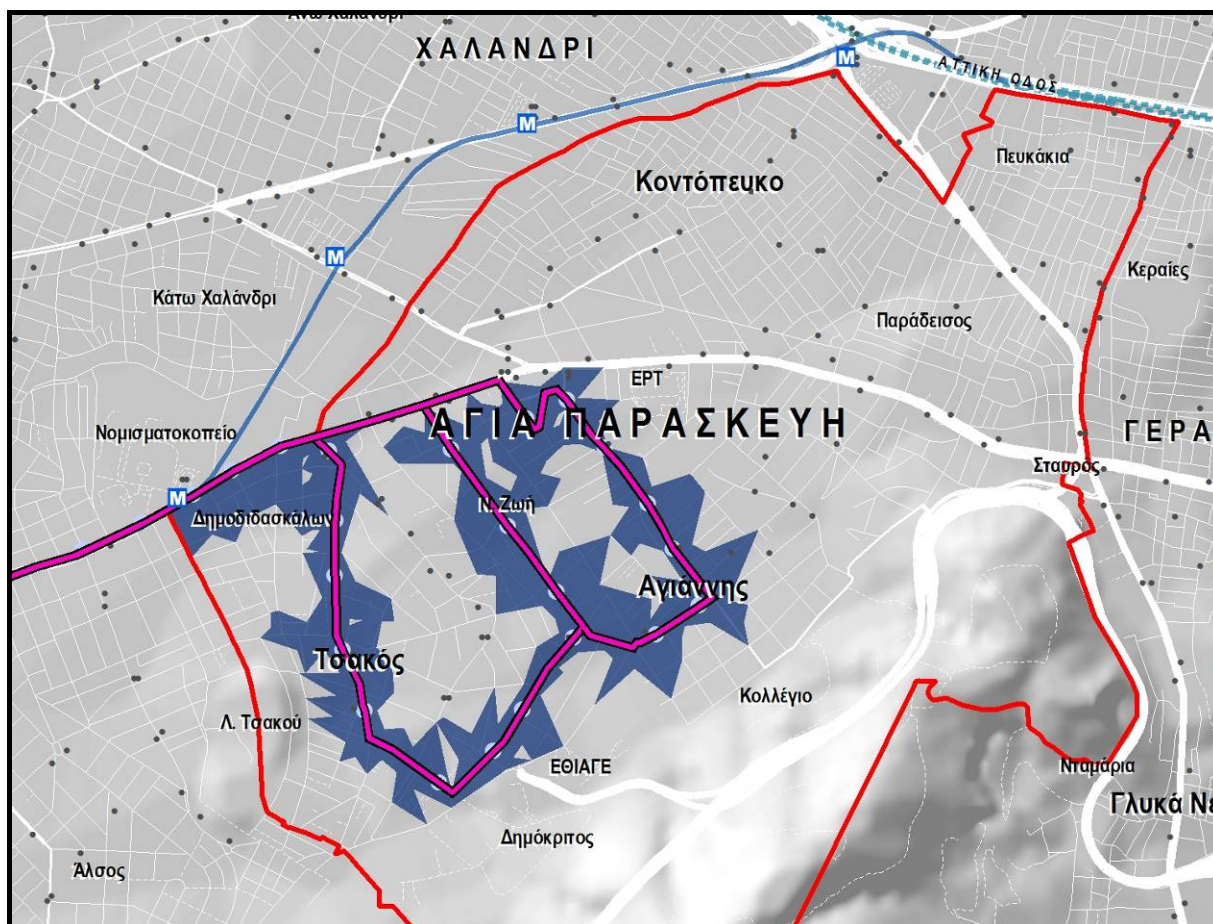
²³ Χρησιμοποιείται το οδικό δίκτυο της παρ. 1.2.δ.

- οι διδάσκοντες και οι εργαζόμενοι στους Δημοτικούς **βρεφονηπιακούς** σταθμούς, τα Δημόσια δημοτικά **σχολεία** και τα σχολικά **συγκροτήματα Μέσης Εκπαίδευσης,**

- το προσωπικό, οι αθλούμενοι και οι επισκέπτες των **γηπέδων** ποδοσφαίρου, τένις, βόλεϊ και μπάσκετ των δημοτικών **αθλητικών συγκροτημάτων** **Νεαπόλεως** και **Γραβιάς**.

Περιοχή εξυπηρέτησης (walking catchments 300μ) λεωφορειακής γραμμής Β5
 Πηγές – Γραμμές, στάσεις: ΟΑΣΑ, Ανάλυση μελετητών.

Δεν συνοπολογίζεται το γεγονός ότι στους 32.390 κάτοικους που εξυπηρετούνται από την γραμμή Β5 δεν περιλαμβάνονται οι επιβάτες με προορισμό τις **υπερτοπικού χαρακτήρα** χρήσεις που φιλοξενούνται στις δύο γειτονιές:

- μαθητές, φοιτητές, διδάσκοντες και προσωπικό στο **Αμερικάνικο Κολλέγιο** (δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση),
- τους προσερχόμενους καθημερινά στο **Κοιμητήριο** του Δήμου και τους **Ιερούς Ναούς** των γειτονιών Τσακού και Αγίου Ιωάννη.
- το προσωπικό, οι αθλούμενοι και οι επισκέπτες των γηπέδων **ιδιωτικών αθλητικών συγκροτημάτων** τένις, κλασσικού αθλητισμού, ποδοσφαίρου, βόλεϊ και μπάσκετ που βρίσκονται στην οδό Γραβιάς,
- οι μαθητές, οι διδάσκοντες και το προσωπικό του **Γαλλικού Κολλεγίου**,
- οι εργαζόμενοι στο Ερευνητικό Κέντρο **Δημόκριτος**,
- οι εργαζόμενοι στα Ερευνητικά Εργαστήρια του Υπουργείου Γεωργίας / **ΕΘΙΑΓΕ**.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την ανάλυση προκύπτει ότι για το 93,5% του Δήμου Αγίας Παρασκευής η πρόσβαση στο σύστημα του ΜΕΤΡΟ είναι ανέφικτη χωρίς μετεπιβίβαση.

Ειδικά για τις γειτονιές Τσακού και Αγίου Ιωάννη που εξυπηρετούνται από την γραμμή Β5, οι σταθμοί είναι εξαιρετικά απομακρυσμένοι αφού οι μέσες σταθμισμένες αποστάσεις που υπολογίσθηκαν είναι απαγορευτικές, ξεπερνώντας το 1,5 χιλιόμετρο ενώ για έναν πληθυσμό της τάξης των 10.400 κατοίκων (Νεαπόλεως – Γραβιάς) η μέση απόσταση από τον πλησιέστερο σταθμό Μετρό ξεπερνά τα 2,5 χιλιόμετρα.

Η Γραμμή Β5 ουσιαστικά λειτουργεί σαν Μετρό, παραλαμβάνοντας επιβάτες από τον Τσακό και τον Άγιο Ιωάννη με απευθείας προορισμό τις κεντρικές περιοχές της Αθήνας με σκοπό τη μετεπιβίβαση ή την σύντομη πεζοπορία.

Η Γραμμή Β5 επιπλέον καλύπτει την περιοχή από την αρχή της Λ. Αλεξάνδρας μέχρι τον Σταθμό Λαρίσης οι οποίες δεν καλύπτονται ακόμα από το Μετρό. Οι περιοχές αυτές περιλαμβάνουν σημαντικούς προορισμούς²⁵ όπως προκύπτει και από τις εκτιμήσεις των Συλλόγων Τσακού και Άγιος Ιωάννης.

Η ενδεχόμενη κατάργηση του Β5 και η αντικατάστασή του με μια ακόμα τοπική γραμμή στην Αγία Παρασκευή, πρακτικά θα προσθέσει μία επιπλέον μετεπιβίβαση δεδομένου ότι ήδη οι περισσότερες από τις ενδιάμεσες στάσεις της γραμμής μέχρι το Πεδίο του Άρεως ήδη λειτουργούν σαν στάσεις μετεπιβίβασης²⁶.

Από την ανάλυση πληθυσμού κατά ηλικίες φαίνεται ότι το 54% του πληθυσμού βρίσκεται σε ηλικία 19 – 64 με αποτέλεσμα περισσότεροι από 18.900 ανήλικοι και υπερήλικες κάτοικοι Τσακού και Αγίου Ιωάννη εξαρτώνται σχεδόν αποκλειστικά από το Β5.

Όπως προκύπτει, ο ΟΑΣΑ μεριμνά για την εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού και την ποιότητα της ζωής του, για αυτό τον λόγο η Πολιτεία παρέχει στον Οργανισμό όλες τις απαραίτητες επιχειρησιακές και τεχνικές αρμοδιότητες για *«την παροχή συγκοινωνιακού έργου με ιδιαίτερη μέριμνα για την εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού, την ποιότητα ζωής και τις ανάγκες των Ατόμων με Αναπηρία»*.

²⁵ Ενδεικτικά και πέραν των μετακινήσεων για αγορές ειδικών αγαθών: Νοσοκομεία, πανεπιστήμια, δικαστήρια, επαγγελματικές σχολές, κεντρικά φαρμακεία, εξειδικευμένα κεντρικά φροντιστήρια και σχολές, πρεσβείες, ασφαλιστικά ταμεία καθώς και πλήθος σημαντικών κρατικών υπηρεσιών.

²⁶ Όπως λ.χ. *Κατεχάκη* με μετεπιβίβαση προς Ζωγράφου, *Αμπελόκηποι* με μετεπιβίβαση προς νοσοκομεία, *Ιπποκράτους* με μετεπιβίβαση προς Κέντρο Αθήνας, *Δικαστήρια* με μετεπιβίβαση προς Σχολή Ευελπίδων κ.λπ.

